

Samenwerking PrO/ VSO – MBO Entree – provincie Groningen

1. Inleiding

Bijna tien jaar geleden hebben de leden van het Bestuurlijk Platform VO-MBO Groningen een samenwerkingsovereenkomst gesloten over de op dat moment nieuw te ontwikkelen Entree-opleiding als vervolg op de MBO-1 opleiding in de Provincie Groningen.

Op basis van actuele ontwikkelingen heeft dit Platform de wens/ het doel uitgesproken om een nieuwe samenwerkingsovereenkomst op te stellen, waarin afspraken vastgelegd worden over de wijzen (routes) waarop leerlingen van het Praktijkonderwijs (PrO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)) instromen in een MBO-Entree opleiding. Hierbinnen vormen de leerling en het bij hem of haar best passende onderwijstraject het vertrekpunt, binnen de kaders van de huidige wet- en regelgeving omtrent instroom in de MBO-entree opleiding.

De themacommissie PrO/VSO-Entree heeft hiervoor een opdracht geformuleerd voor een nadere uitwerking en een implementatieplan. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers vanuit het PrO/VSO, beide samenwerkingsverbanden VO en het MBO. In deze opdracht is een drietal varianten van samenwerken opgenomen die in een eerder stadium al op tafel lagen.

De werkgroep kwam tijdens de eerste bijeenkomst tot de conclusie om de eerste twee routes uit de opdracht te integreren tot 1 set van samenwerkingsafspraken. Hierbinnen is sprake van een gezamenlijke invulling en uitvoering van het onderwijs in de aanloop naar de formele inschrijving binnen de MBO-entree opleiding. Deze werkgroep heeft gedurende de bijeenkomsten in februari, maart en april 2023, kaders opgesteld waarbinnen elke afzonderlijke PrO/VSO school samen met het MBO een traject kan vormgeven voor een of meerdere leerlingen. In hoofdstuk 2 zijn deze kaders uitgeschreven en liggen voor ter instemming aan het platform VO-MBO.

Er bestaan al samenwerkingsafspraken tussen PrO en/of VSO en een afzonderlijke MBO instelling. (Bijvoorbeeld: Terra MBO en PrO, Noorderpoort en Renn 4) Deze passen in de set van afspraken uit hoofdstuk 2.

De laatste route uit de opdracht heeft tot intensieve gesprekken geleid bij de werkgroep. Hierin stond het belang van de leerling/student steeds voorop maar lagen er knelpunten op het gebied van wet- en regelgeving. Uiteindelijk is er consensus ontstaan over deze route. In hoofdstuk 2 is deze route verder uitgewerkt en ligt voor ter besluitvorming.

Voor alle leerlingen PrO/VSO met uitstroomperspectief vervolgonderwijs zal worden gekeken of 1 van beide bovenstaande routes passend is in de loopbaan. Het MBO-Entree is hier altijd bij betrokken.

Standaardroute voor een PrO leerling met uitstroomperspectief onderwijs: het volledige onderwijstraject PrO afronden. Aansluitend kan worden ingestroomd in het MBO. Eventueel kan in het laatste jaar PrO een schakeltraject MBO worden ingezet.

Leerlingen met uitstroomperspectief Arbeid of Dagbesteding hebben wettelijk gezien het recht om zich aan te melden bij MBO-Entree. De MBO instelling heeft wettelijk geen mogelijkheden om die leerlingen te weigeren, hooguit een dringend advies.

2. Overzicht routes PrO/VSO richting het MBO Entree onderwijs

In de wetgeving is het toelatingsrecht voor studenten MBO bepaald. Bij Entree onderwijs is sprake van drempelloze instroom. Dit recht wordt ondervangen via de hieronder genoemde route a.

Om voor een aangepast traject in aanmerking te komen kunnen aanvullende eisen worden gesteld. Dit wordt verder uitgewerkt in onderdeel 2 en 3 voor de hieronder genoemde routes b en c.

- a) Leerling verblijft tot leeftijd 18 jaar binnen het PrO of VSO en meldt zich aan voor een reguliere Entree opleiding
- b) Indien leerling 16 jaar oud is en de school schat in dat een versneld traject richting Entree diploma mogelijk is waarbij een deel van het onderwijs binnen de MBO setting wordt uitgevoerd (uitgewerkt in hoofdstuk 3)
- c) In uitzonderlijke gevallen kan voor de doelgroep beschreven onder 2 het volledige traject worden doorlopen in de oorspronkelijke school (uitgewerkt in hoofdstuk 4)

3. Kaders samenwerking tussen PrO/VSO en MBO. (Route B)

- Doelgroep: leerlingen van 16 jaar of ouder (op 1 augustus van het betreffende schooljaar) uit het PrO/VSO met uitstroombestemming vervolgonderwijs (specifiek MBO-entree) met dien verstande dat zij in staat zijn binnen één schooljaar de Entree-opleiding succesvol af te ronden. Leerlingen die daartoe niet in staat zijn, ronden hun PrO/VSO traject af op de reguliere wijze en stromen vervolgens in als reguliere BOL of BBL student binnen het MBO-entree of ;
- Ten aanzien van de selectie van leerlingen vervult het MBO de [inclusieve adviesfunctie](#)¹ (bijlage 1a en b) waardoor meerdere partijen samen met PrO/VSO betrokken zijn bij het nemen van de juiste beslissing aangaande de loopbaan van leerlingen PrO/VSO;
- De samenwerking tussen het PrO/VSO en het MBO is enkel mogelijk als het onderwijs van de samenwerkingspartners bekostigd wordt door de overheid²;

¹ Term die landelijk in opmars is. MBO raad heeft hiervoor een praatplaat ontwikkeld.

² Gewenste branchecertificaten die enkel te behalen zijn via private partijen (bijvoorbeeld: VCA en heftruckcertificaat) vormen hierop een uitzondering.

- De leerling volgt een deel van het traject bij een Entree opleiding van het Alfa College; Terra of Noorderpoort;
- Binnen elk traject is er sprake van een duale begeleiding vanuit het PrO/VSO en het MBO waarbij het accent aanvankelijk ligt op het PrO/VSO, verschuivend naar het MBO in een later stadium van het traject;
- Gedurende het traject van een jaar volgt de leerling minstens één dag per week lessen (zowel praktijk- als avo vakken) onder de verantwoordelijkheid van het MBO;
- De inhoud van deze dag(en) onder verantwoordelijkheid van het MBO is naast de lessen in genoemde vakken gericht op het thuis raken in de omgeving van de MBO-instelling en op de Loopbaanoriëntatie en Begeleiding (LOB) waarbinnen de opleidingskeuze voor een MBO-niveau 2 opleiding een belangrijk thema vormt;
- De beroepspraktijkvorming (BPV) vindt conform de landelijke richtlijnen van de MBO-entree opleiding plaats door een SBB erkend leerbedrijf in de richting waarin de leerling uiteindelijk het Entree diploma wenst te behalen;
- Docenten en/of studieloopbaanbegeleiders van het PrO/VSO verzorgen de BPV-begeleiding en zijn op de hoogte van de actuele eisen die het MBO stelt aan een goede BPV waardoor de leerling verzekerd is van een goede begeleiding tijdens de BPV;
- De verantwoordelijkheid voor de eindbeoordeling van de leerling in de BPV ligt bij de MBO-instelling. Deze komt tot stand na onderling overleg tussen PrO/VSO, MBO en het SBB erkende leerbedrijf;
- Bij de start van het traject wordt de leerling onbekostigd ingeschreven binnen het MBO-entree om het studievoortgangproces te kunnen bewaken en om toegang te krijgen tot de leeromgeving van het MBO. Hiermee wordt voorkomen dat deze leerlingen meetellen in de VSV systematiek;
- Gedurende het schooljaar wordt de leerling ingeschreven als extraneus/examendeelnemer binnen het MBO-entree.
- De MBO-instelling neemt bij een reguliere BOL of BBL inschrijving van de leerling binnen het MBO ook de nazorgplicht over van het PrO/VSO. Om de voortgang binnen het MBO te monitoren kan het PrO/VSO gebruik maken van de gegevens uit Intergrip (Uitval-switchmonitor na ruim 1 jaar);
- De examinering van de leerling is conform de visie van betreffende MBO-instelling waarbij de examinering van de praktijkvakken zo goed als mogelijk plaats vindt bij het leerbedrijf. De afname en beoordeling van de theorie- en praktijkexamens geschiedt door onafhankelijke assessoren;
- De leerling neemt deel aan het examen nadat de leerling, studieloopbaanbegeleiders van het PrO/VSO en het MBO gezamenlijk geconstateerd hebben dat er sprake is van een positieve ontwikkeling van de leerling waardoor er een reële kans van slagen is;
- Voor de leerling uit de doelgroep is er feitelijk sprake van een versneld traject. De duur van hun traject is in principe een schooljaar. Mochten de ontwikkelingen van een leerling gedurende dit schooljaar stagneren, dan is verlenging met een tweede jaar mogelijk. De leerling wordt dan uiteraard ingeschreven als reguliere BOL of BBL student van het MBO-entree.

4. Kaders voor samenwerking tussen PrO en MBO in bijzondere situaties. (Route C)

Doelgroep:

Er zijn ook leerlingen PrO die op cognitief vlak op MBO niveau zitten maar waarvan de executieve functies (sociale weerbaarheid, gedrag, plannen, organiseren, zelfregulatie) nog niet op orde zijn. Deze leerlingen kunnen evenals de bovenstaande doelgroep in principe in een jaar de Entree afronden maar de verwachting is dat ze zullen stranden als ze in hun laatste PrO-jaar op het MBO geplaatst worden. Voor deze leerlingen is het beter om nog een korte tijd in een veilige en beschermde omgeving onderwijs te volgen. Het PrO kan veiligheid en nabijheid bieden vanuit een goede kennis over het voortraject. Leerlingen die moeite hebben met executieve functies kunnen we dan beter vanuit PrO begeleiden omdat ze zich in veiligheid beter ontwikkelen dan op een groot MBO. In de selectie van leerlingen die in deze route terecht komen speelt het MBO-Entree een belangrijke rol. De verwachting van het PrO is dat het provinciebreed jaarlijks om 15 tot 20 leerlingen zal gaan omdat de meeste geschikt zijn voor route a.

Onderwijs- en examenuitvoering:

Binnen deze samenwerkingsvorm blijven de leerlingen ingeschreven bij PrO en volgen ze ook de Entree-opleiding op de PrO-school. Om het diploma Entree te behalen worden de leerlingen ingeschreven als extraneus/examendeelnemer bij de MBO-instelling. De MBO-instelling is uiteraard verantwoordelijk voor de examinering en afgifte van het diploma maar wetgeving en het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs maakt geen onderscheid in de wijze van inschrijving van de PrO-leerling.

Dat betekent dat bij inschrijving als extraneus van een PrO leerling het MBO niet alleen verantwoordelijk is voor de kwaliteit van examinering en diplomering maar ook zicht heeft op het geboden onderwijs om te bewaken dat dit passend is voor het kwalificatiedossier van de betreffende opleiding Entree.

Om de kwaliteit van onderwijs en examinering te borgen zorgen de PrO scholen die gebruik gaan maken van deze samenwerkingsvorm ervoor dat er van de samenwerkende MBO instelling één medewerker (tenminste een dagdeel per week) betrokken is bij de onderwijs uitvoering.

Centraal staat hierin het bewaken van het OER (Onderwijs- en Examen Regeling) van de betreffende opleiding.

Vier tot zes maanden na de start vindt een gemeenschappelijke tussenevaluatie plaats betreffende de onderwijs- en examenuitvoering alsmede de voortgang van de individuele leerling. De leerling krijgt het advies om het traject te gaan afronden (volledig examenpakket) òf om na afloop van het jaar in te stromen in de Entree òf om na afloop van het jaar richting arbeidsmarkt te gaan. (overstap van route vervolgonderwijs naar route arbeid)

5. Financiële afspraken

- De tariefstelling vanuit de MBO-instelling is gebaseerd op: één dag per week vormgeving van het onderwijs onder verantwoordelijkheid van de MBO-instelling, deskundigheidsbevordering ten aanzien van BPV en de uitvoering van de examinering van de kandidaat.
- Voor het schooljaar 2023-2024 is het tarief:
 - o Traject Route B (hoofdstuk 2): € 2.600,- per leerling (gebaseerd op 1/5 van de BOL bekostiging Entree)
 - o Traject Route C (hoofdstuk 3): € 8.500,- voor 1 dagdeel inzet MBO personeel op PrO/VSO. (gebaseerd op 1/10 GPL MBO docent)
- Indien meerwerk wordt geleverd in het traject van hoofdstuk 2 dan wordt die prijs gebaseerd op de dagprijs (bijv. 1,5 dag wordt dan € 3.900,-)

- Het tarief zal jaarlijks worden vastgesteld op basis van de gangbare indexering voor het onderwijsdomein.
- Onderwijsbenodigdheden zijn bij de prijs inbegrepen. Leermiddelen zijn voor rekening van de leerling/student.
- De leerlingen blijven ingeschreven bij de PrO of VSO school. Deze school ontvangt de reguliere bekostiging rechtsreeks van OCW en/of via het Samenwerkingsverband.³

[Bijlage 1 a en b: Inclusieve adviesfunctie](#)

³ VSO cluster 1 en 2 kennen een eigen financieringssysteem en maken geen deel uit van de samenwerkingsverbanden VO.